

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoodmede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Dr. Th. E. VALCK LUCASSEN, huize Sparrenheide, Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den waarn. secretaris Dr. J. Ph. de Monté verLoren, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

N°. 1.

LIIIe Jaargang.

Januari 1935.

BESTUURSBERICHTEN.

Secretariaat.

Het Bestuur heeft het genoegen mede te deelen, dat het lid Dr. J. Ph. de Monté verLoren bereid gevonden werd zich met ingang van 1 Januari 1935 met de waarneming van het Secretariaat te belasten.

Men gelieve de voor den Secretaris bestemde correspondentie te richten aan het adres Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer Maurits Dolleman, te Amsterdam, sedert 1913 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

A. M. LORENTZ DE HAAS	Leiden.
Semi-Arts.	Rijnsburgerweg 20.
R. F. BAYON VAN RADERS	Reuver,
	gem. Beesol (Limb.).
P. D. SCHULLER TOT PEURSUM	's-Gravenhage.
Dir. Lissa & Kann.	Alexanderplein 12.
Ir. Ch. C. VAN DER VLIS	Leeuwarden.
Dir. Gemeentewerken.	Bildtseestraat 39.

Adreswijzigingen.

Mr. J. P. J. GEWIN	Hengelo (O.)
	h. de Belder.
S. HASSEBROEK	(tijd.) 's-Gravenhage.
	pl. Mr. A. Louie, Mesdagstraat 5.
Jhr. Dr. E. VAN NISPEN TOT SEVENAER	's-Gravenhage.
	Van Alkemadeaan 108.

Bij dit nummer worden verzonden titel, inhoud en register op de namen, behoorende bij den 52sten jaargang (1934).

De geslachten van Broecheven in de Meierij van 's Hertogenbosch in de tweede helft van de 14e eeuw, door H. J. A. VAN SON.

In „de Nederlandsche Adel” 1e (en eenig) deel 1913, door Jhr. Mr. E. B. F. F. Wittert van Hoogland, is opgenomen het geslacht van Brouchoven van Bergeyck. In het historisch overzicht wordt het genoemd een adellijk geslacht van de Meierij van 's Hertogenbosch, waarvan de geregelde stamreeks begint met Edmond de Roover, Heer van Rode, vermeld sinds 1179. De stamreeks volgende, zien wij den naam in 1306 veranderd in van Stackenborch. In de tweede helft van de 14e eeuw vinden wij dan Godfried van Stackenborch gehuwd met Amelberge van Bruhese, Vrouwe van Brouchoven, waaruit o.a. twee zonen: 1e Everard van Brouchoven, Ridder, overleden 12 Maart 1402, tr. Margaretha van Uden; 2e Gosewijn van Brouchoven, Ridder, overleden voor 29 Mei 1425, tr. Aleyd van Berckel. Uit dit laatste echtpaar zou dan verder de familie van Brouchoven (van Bergeyck) stammen, die in 1607 van Keizer Rudolf adelsbevestiging ontving.

Ons medelid Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van Ysselt noemt in Taxandria 1929, blz. 97 e.v. de 18e eeuwse gedrukte genealogieën, waaraan het bovenstaande is ontleend, alsmede een drietal acten, die als bewijsstukken hebben moeten dienen en komt tot de conclusie, dat die stamreeks van de Bossche schepenfamilie van Brouchoven, thans de Graven van Brouchoven van Bergeyck, valsch is voorzoover zij daarin hooger opgaat dan met een Gillis van Brouchoven, die in de tweede helft van de 15e eeuw heeft geleefd.

Het artikel eindigt met de vraag wat ten slotte is geworden van de adellijke familie van Brouchoven, die uit het geslacht van Stakenborch is gesproten.

Wil men deze vraag beantwoorden, dan dient men

na te gaan wat betrouwbare bronnen vermelden over den oorsprong van dit geslacht, nl. omtrent de eerste personen, die gezegd worden den naam van Broecheven te hebben gedragen. De aangewezen bron voor een onderzoek naar geslachten uit de Meierij van 's Hertogenbosch is het schepenprotocol van den Bosch, waarvan het oudste protocol (No. 1175) loopt van 1368-1372 en de daarop volgende deelen van af 1376 nagenoeg regelmatig doorloopen.

Wij hebben nu de 14 oudste deelen, Nos. 1175-1188 (in het R. A. in Noord Brabant), dus over het tijdperk 1368-1372 en 1376-1414 geheel doorzocht, daarin bijgestaan door den Heer F. A. van Bussel te 's Hertogenbosch, en alles aangetekend wat op den naam van Broecheven betrekking heeft. Nu zou men toch veronderstellen, dat de zonen van Godfried van Stakenborch hierboven genoemd, nl. de ridders Everard en Gosewijn van Broecheven, waarvan de eerste te Oorschot begraven heet te zijn, die in het doorzochte tijdperk leefden, in verschillende acten zouden zijn genoemd. Dit is echter niet het geval. Een Everard of een Gosewijn van Broecheven kwam niet voor den dag.

In de „Suite du Supplément au Nobiliaire des Pays-Bas”, deel 5 van 1779 (een der gedrukte bronnen) vindt men op blz. 59, dat Godsfroi de Stakenborch, behalve de reeds genoemde zonen Everard en Gosuin, nog een derden zoon had nl. „Gilles de Broecheven à Rode, qui vivoit le 29 Mai 1425, et paroît être mort sans alliance”. Vermoedelijk is deze Gilles, die voor de verdere afstamming van geen belang was, hier zoo terloops genoemd, om te laten zien, dat de voornaam Gilles van de Bossche schepenfamilie reeds lang tevoren in dat geslacht voorkwam. Maar voor ons betoog is hij wel degelijk belangrijk, want bij ons onderzoek kwamen wij meermaals een Egidius dictus Broecheven, gegoed te St. Oedenrode, tegen Doch niet als zoon van Godsfroidus de Stakenborch. Egidius Broecheven komt in het Bossche protocol uitsluitend voor als zoon van Johannes Broecheven, die de zoon was van Andreas dictus Broecheven (zie groep E, hiernavolgende).

Er zijn dus voldoende redenen om te veronderstellen, dat de genealogie van Broecheven gesproken uit van Stakenborch allerminst betrouwbaar is, zoodat het zoeken naar afstammelingen wel achterwege kan blijven.

Verder doet zich de vraag voor: was er wel een heerlijkheid Broecheven? Wij zijn er bij ons onderzoek geen tegengekomen, doch vonden wel in de Meierij drie gehuchten van dien naam (waarvan er twee door van der Aa in zijn Aardrijksk. woordenboek worden genoemd) nl.:
1e. in de parochie Tilborch. Hierin lag ook het goed te Broecheven.
2e. in de parochie Mierveld (= Meerveldhoven, gemeente Veldhoven bij Eindhoven).
3e. in de parochie Riethoven, gelegen ten Z. van Veldhoven.

Ons onderzoek heeft ons verder 5 familie-groepen van Broecheven doen kennen, waarvan 4 uit Tilburg en een uit St. Oedenrode, terwijl enkele sporen werden gevonden van naangenoeten uit andere plaatsen (o.a. Mierveld en Riethoven). In hoeverre deze familie-groepen aan elkander verwant waren is niet gebleken. Wel treden de Tilburgsche groepen in enkele acten gezamenlijk op en grenzen enkele hunner bezittingen aan

elkaar. Dit laatste zou kunnen wijzen op splitsing van oorspronkelijk bezit. De groep uit St. Oedenrode schijnt geheel op zich zelf te staan en o.i. zou het niet onwaarschijnlijk zijn, dat wij hierbij te maken hebben met het voorgeslacht van de latere Bossche schepenfamilie. Achtereenvolgens zullen wij nu behandelen de familie-groepen beginnende met:

- A. *Willelmus de Broecheven* (Tilburg). Deze groep bezat „dat aude goet te Broecheven”. De geschiedenis van dat goed hebben wij niet verder nagegaan, doch vonden wij bij toeval in het protocol van Tilborch en Goirle No. 306 fol. 77 het transport in 1561 van het huys tot Broecheven met drie aanliggende hoeven door *Jouffrou Beatrix van Coulstere dochter wijlen Joncheren Gerbrants van Coulstere* aan haar zusters zoon *Joncheren Ysbrand van Merode*. Volgens de genealogie *Coulster in Batavia Illustrata* was genoemde *Gerbrand van der Coulster* getr. met *Beatrix van Broecheven*, die 1532 overleed (*Taxandria* 1922 blz. 241), zoodat het goed door vererving op van der Coulster zal zijn overgegaan. In 1581 werd het huis belegerd en verwoest door de Staatsche troepen. In het register van schoorsteengeld van Tilburg over 1600 leest men dan ook: „De keynderen ende erfgenamen wijlen Joncheer Isebrants van Merode hebben binnen derselver heerlijkheid oock gehadt een omwaterde huysinge, die insgelijcz bij den krijgsvolke in den gront is afgebrandt” enz. ¹⁾ Het moet later weer zijn opgebouwd, want van der Aa noemt ter plaatse in 1841 een fraai kasteel.
- B. *Gerardus de Broecheven* (Tilburg).
C. *Johannes de Broecheven* (Tilburg).
D. *Engel de Broecheven Goidensoen* (Tilburg).
E. *Andreas dictus Broecheven* (St. Oedenrode).
F. Losse aantekeningen.

Groep A.

- I. *Willelmus de Broecheven*, eigenaar van cijsplichtige goederen te Tilborch in 1342. Volgens een aantekening in het cijsregister, dat o.a. 10 jaar is gebruikt, gingen deze goederen over op zijn weduwe *Heylwigis*. Hij is dus overleden tusschen 1342 en 1352. *Heylwigis relicta Willelmi de Broecheven* staat voor die goederen te boek in het cijsregister van 1380 ²⁾. In enkele acten komt zij voor als *Heylwig de Broecheven*, en is overleden voor 10 Augustus 1386 ³⁾. Zij bezat een huis te 's Hertogenbosch in de Hinthamerstraat ⁴⁾.
Heylwigis relicta quondam Willelmi de Broecheven had eenige stukken land te Schijndel in erfpacht gegeven aan *Willelmus filius quondam Walteri de Kessel* tegen een erfelijke cijs van 10 libras, welke cijs 27 Augustus 1390 wordt verkocht door (haar kleinkinderen) *Willelmus et Henricus fratres, liberi quondam Walteri Bac de Broecheven* en door *Albertus de Kessel filius quondam Henrici de Kessel* als man van *Katharina filia dicti quondam Walteri* ⁵⁾.
Op 24 Maart 1390 had een verdeling plaats tusschen

¹⁾ Medegedeeld in „Tilburg als woonstad en nijverheidscentrum”, door A. J. A. C. van Delft, blz. 20.

²⁾ A. E. A. Brussel, *Chambre des Comptes* No. 45039 fol. 198, No. 45072 fol. 88.

³⁾ Prot. 's Hertogenbosch No. 1177 fol. 817.

⁴⁾ Idem No. 1178 fol. 476.

⁵⁾ Idem No. 1178 fol. 290.

Willelmus et Henricus fratres, liberi quondam Walteri Bac de Broecheven, Albertus de Kessel als man van Katharina en Walterus de Oerle als man van Luytgardis, filii dicti quondam Walteri Bac ter eenre en Willelmus filius quondam Henrici de Broecheven en Gerardus de Zidewynden als man van Heylwigis filia dicti quondam Henrici de Broecheven ter andere zijde, van de nagelaten goederen van quondam Heylwigis de Broecheven, mater olim dictorum Walteri Bac et Henrici de Broecheven.

Aan Willelmus et Henricus fratres, Albertus et Walterus (de eerste groep) wordt daarbij toebedeeld o. a. de goederen te Schjndel, „Dat aude Goet te Broecheven” in de parochie van Tilborch, zocals Geenkinus Pauwels Wittensoen ad presens tamquam colonus possidet, en de helft van een akker te Tilborch ad locum dictum Broecheven.

Aan Willelmus filius quondam Henrici de Broecheven wordt toebedeeld duos mansos dictos „Die goide te Soet” in de parochie van Zonderwijc (Velthoven), een bonarium prati te Tilborch en de vivarium dictum dat Eselvenne aldaar.

Gerardus de Zidewynden krijgt de bona dicta te Broecheven in Tilborch, die Johannes quondam dictus die Leuwe tamquam colonus morari consuevit, uit welke goederen een deel was verkocht door Henricus de Broecheven aan Johannes Corstiaens (zie IIbis, acte van 1371), alsmede de helft van een akker te Tilborch ad locum dictum Broecheven⁶).

Uit dit huwelijk:

1. *Walterus Bac de Broecheven*, volgt II.
2. *Henricus de Broecheven*, volgt IIbis.

II. *Walterus Bac de Broecheven*, trouwt *Katharina* dochter van *Johannes Lysscop* (zie bij hun zoon Willem). In het Bossche protocol komt zij voor als weduwe zonder vermelding van haar familienaam sinds 27 April 1368⁷). *Domicella Katharina relicta quondam Walteri Bac de Broecheven* geeft 4 Februari 1380 een volmacht aan *Johannes Lysscop filius Thome Valant*⁸). Zij bezit een huis te 's Hertogenbosch in de Hinthamerstraat, afkomstig van *Heylwigis quondam de Broecheven*⁹). Voorts een huis en grond te Schjndel in loco Hautart¹⁰), en land te Roemalen in die Hoeven¹¹). Zij draagt 9 Augustus 1386 haar vruchtgebruik in de helft van een stuk land in loco die Hoeven over aan *Ghiselbertus Lysscop junior* ten behoeve van haar kinderen *Willem*, *Henric*, *Katharina* en *Luytgarde*¹²). Deze overdracht wordt weer genoemd 13 Augustus 1388, waarna genoemde *Willelmus et Henricus, fratres et Albertus de Kessel* als man van *Katharina* en *Walterus de Oerle* als man van *Luytgardis*, dochters van *wijlen Walterus Bac de Broecheven*, de helft in dat land verkoopen¹³).

Uit dit huwelijk:

1. *Willelmus*, volgt III.

⁶) Prot. 's H. No. 1178 fol. 368v, zie ook No. 1179 fol. 481, No. 1180 fol. 315, 480, 663, 740, No. 1184 fol. 268.

⁷) Idem No. 1175 fol. 103.

⁸) Idem No. 1176 fol. 100.

⁹) Idem No. 1182 fol. 80v, No. 1176 fol. 167v.

¹⁰) Idem No. 1175 fol. 260, No. 1179 fol. 48, 49, No. 1184 fol. 289v.

¹¹) Idem No. 1176 fol. 91v.

¹²) Idem No. 1177 fol. 817.

¹³) Idem No. 1178 fol. 310.

2. *Henricus*, volgt III bis.

3. *Katharina*, volgt III ter.

4. *Luytgardis*, volgt III quater.

5. *Johannes Lysscop*, volgt III quinquies.

III. *Willelmus de Broecheven*, komt twee maal voor als *filius quondam Walteri Bac de Broecheven filii quondam Willelmi de Broecheven*¹⁴). In andere acten wordt zijn grootvaders naam niet vermeld.

Hij wordt als Schout van Oesterwyc genoemd in April 1405 en Maart 1406¹⁵); bezit een mansus dictus te Broecheven in de parochie van Tilborch 1406¹⁶), verkoopt in 1407 een ertelijke pacht van 2 mud rogge uit zijn mansus „t goet te Broecheven” te Tilborch „in quo manso dictus Willelmus ad presens residet”¹⁷), verkoopt in 1409 nog een ertel. pacht van 2 mud rogge uit dat goed¹⁸). Hij bezit land te Tilborch aan die Scijve¹⁹), heidegrond te Venloen (Loon op Zand)²⁰) en landerijen te Schjndel, waarvan hij er in 1399 diverse verkoopt²¹).

Den 10 December 1386 werd in een geschil tusschen *Reynerus de Aelst* als man van *Oda filia quondam Johannis Lysscop* en *Willelmus de Broecheven filius quondam Walteri Bac de Broecheven*, betreffende de nagelaten feodale goederen van *wijlen Ghiselbertus Lysscop*, door arbiters beslist, dat *Reynerus de Aelst* zou verkrijgen de goederen te Vucht en *Willelmus de Broecheven* de goederen te Udenhout²²). Die goederen te Vucht en te Udenhout, waarmede *Ghisebrecht Lyscop* (volgens het Brabantische leenregister van 1355 en reeds diens vader *Johannes filius Ghiselberti Lyscop* volgens het leenregister van 1312) was beleend, bestonden, voor zoover te Udenhout gelegen, in 24 buene lants. De goederen te Vucht (vormende het later genoemde kasteel Maurik met omgeving) vindt men nader omschreven in „Nederlandsche Kasteelen” deel I, door Moes en Sluyterman. In dit werk vindt men vermeld, dat *Katharina Lyscop*, soroer quondam *Ghiselberti Lyscop*, als leenvolger van haar broeder in 1383 of 1384 werd beleend met 24 bonaria terre apud Udenhout cum pertinentibus in parochia de Oisterwyc jacentia, doch na voornoemde beslissing wordt *Willelmus de Broecheven filius Katharine Lyscops*, ex resignatione matris ejus beleend met een niet nader omschreven leen van *wijlen Ghiselbertus Lyscops*, broeder van voornoemde *Katharina*²³), waarmede bedoeld moeten zijn de reeds genoemde 24 bunders land. In het leenregister van 1374, waar op folio 204v de goederen te Udenhout en Vucht van *Ghisebrecht Lyscop* weer worden genoemd, staat achter de omschrijving o. m. vermeld: „Oede Lyscop Ghysbrechts zuster was, heeft dese goede oec ontfangen”; terwyl als leenvolgers

¹⁴) Idem No. 1185 fol. 34, No. 1188 fol. 22.

¹⁵) Prot. 's H. No. 1184 fol. 122, 307v. In 1403 of 1404 wordt *Gerlacus Wellensoen* vermeld als Schout van Oesterwyc, zie No. 1183, fol. 219v.

¹⁶) Idem No. 1114 fol. 264.

¹⁷) Idem No. 1185 fol. 150.

¹⁸) Idem No. 1186 fol. 136v.

¹⁹) Idem No. 1185 fol. 8.

²⁰) Idem No. 1182 fol. 3v.

²¹) Idem No. 1181 fol. 302, No. 1182 fol. 31, No. 1187 fol. 51v.

²²) Idem No. 1177 fol. 328bis.

²³) *Chambres des Comptes* No. 17144 (St. Jean 1386—1387) fol. 200v, vermeld door de Raadt in *Sceaux Armoriés*, deel II, onder *Lyscop*; de E. Archivaris copieerde voor ons *Bisscops*, in plaats van *Lyscops*.

worden genoemd achtereenvolgens: *Katharina Lysscop* zijn zuster, *Willem van Broecheven Barzoen*, *Arnt van Broecheven* zijn soen. Dat deze leenvolging de goederen te Udenhout en niet die te Vucht betrof, blijkt uit de inschrijving der goederen van laatstgenoemden Arnt in het leenregister van 1440 (zie onder IV).

Sinds 11 October 1401 wordt *Willelmus de Broecheven* genoemd met zijn vrouw *Beatrix filia quondam Arnoldi de Scijnle filii naturalis quondam domini Leonii de Scijnle*. Zij was gegoed te 's Hertogenbosch en Schijndel²⁴⁾. Kind:

1. *Aernt*, volgt IV.

IV. *Aernt van Broecheven* soen *Willems van Broecheven* van Tyeelborch, verklaart in 1440, „dat ic hebbe en besitte een leene van vier en twintich bunderen lands gelegen in de prochie van Oosterwijk ter stede geheiten dat clappend scoor in Udenhout, item noch 4 mergen broecs gelegen tot Wailwijck; In oirconden der waarheit hebbe ic Aernt van Broecheven voorz mijnen propre segel desen brieve bynnen opgedruet int jaer ons Heeren duysent vier hondert ende viertich op ten XXVlen daech der maent van Meije.”²⁵⁾

In 1423 verklaart Willem geheten van de Zywynde 2 mud rogge erfel pacht uit land te Oosterwijk schuldig te zijn aan Aert geheten van Broecheven Willemszoen van Broecheven²⁶⁾.

Zija kinderen worden in 1483 genoemd²⁷⁾:

1. *Jan*; hij bezit in 1495 de 24 bunders land in Udenhout²⁸⁾.

2. *Joffr. Willem*.

3. *Joffr. Beatrijs*. Zoo als te voren reeds is gezegd, huwde zij met *Gerbrand van der Coulster*, in wiens geslacht het huis te Broecheven overging, als ook de 24 bunders land te Udenhout, die in 1530 op naam stonden van *Adriane van Colster*²⁹⁾, een dochter van genoemden *Gerbrand*.

IIIbis. *Henricus de Broecheven filius quondam Walteri de Broecheven*, wordt vermeld sedert 26 Februari 1383³⁰⁾. Hij bezit land te Schijndel in loco *Bacshoeve*, *Delscot* en die *Hautart*³¹⁾; wordt sinds 1402 vermeld met zijn vrouw *Margareta filia Willelmi Backe* (of *Bac*) filii quondam *Mathye van der Molengreve*, die gegoed was te Vucht, Hezewijc en *Berlicum*³²⁾.

IIIter. *Katharina filia quondam Walteri Bac de Broecheven*, wordt het eerst vermeld 30 Juni 1379 met haar man *Albertus de Kessel*³³⁾, die met zijn zuster *Elizabeth* (gehuwd met *Willelmus de Broecheven* filius quondam *Henrici*, hierna volgende) kinderen waren van *Henricus de Kessel filius quondam Mar-*

²⁴⁾ Prot. 's H. No. 1182 fol. 301, No. 1183 fol. 91, 101, No. 1184 fol. 115v, 264, No. 1185 fol. 243, 253, No. 1188 fol. 174.

²⁵⁾ A. R. A. Brussel. Het afschrift van dezen brief staat in *Cour Féodale de Brabant* No. 9 fol. 154.

²⁶⁾ Prot. Oosterwijk No. 73 fol. 109.

²⁷⁾ Idem No. 122 fol. 17.

²⁸⁾ *Cour Féodale de Br.* No. 15 fol. 267.

²⁹⁾ Idem No. 80 fol. 135v.

³⁰⁾ Prot. 's H. No. 1176 fol. 346v.

³¹⁾ Idem No. 1179 fol. 542, No. 1182 fol. 27, 58v, No. 1184 fol. 317, 393v, 373, No. 1188 fol. 28v, 344, 442v.

³²⁾ Idem No. 1183 fol. 18, No. 1186 fol. 114, No. 1187 fol. 404, No. 1188 fol. 20.

³³⁾ Prot. 's H. No. 1176 fol. 87v.

tini de Kessel en *Mechtildis filia quondam Alberti de Bucstel*, welke gegoed waren te Kessel, Maren, Alen, Bostel en Gemonde³⁴⁾.

Uit dit huwelijk:

1. *Heylwigis*. Zij ontving 12 October 1403 met haar man *Johannes Fijnappel filius quondam Walteri* van haar ouders in nomine dotis et in subsidium matrimonii land in die *Hoeven* in loco *Bacshoeve*, afkomstig van wijlen *Walteri Bac de Broecheven* en een erfel pacht van *Albert de Kessel* uit land in *Gemonde*³⁵⁾.

IIIquater. *Luytgardis filia quondam Walteri Bac de Broecheven*. Met haar man *Walterus filius quondam Walteri de Oerle* belooft zij 10 Augustus 1386 aan haar broeders *Willem* en *Henric* een cijns van 25 libras, die zij met haar man van haar moeder *Katharina* nomine dotis had verkregen, alsmede haar deel in de goederen haar toekomende van wijlen haar grootmoeder *Heylwigis de Broecheven*³⁶⁾.

Genoemde *Walterus* komt ook voor als *Walter Coelen de Bucstel filius Walteri de Oerle*³⁷⁾. De kinderen van *Walter Colen de Bucstel* en van wijlen *Luytgardis filius quondam Walteri Bac de Broecheven* doen 15 April 1407 afstand van een erfcijs van 22 pond ten behoeve van hun oom *Henricus de Broecheven*³⁸⁾.

Walter Colen van *Bucstel* hertrouwt met *Elisabeth relicta quondam Walteri Danelsoen*³⁹⁾.

IIIquinquies. *Johannes Lysscap filius quondam Walteri Bac de Broecheven* (naar zijn grootvader van moederskant genoemd) verklaart 9 December 1383 300 oude scilde schuldig te zijn aan *Goeswinus Steenwech* en anderen⁴⁰⁾. Daar hij, noch zijn erven, wordt genoemd in de deelingsacte van 1390 (zie onder I) zal hij dan reeds kinderloos overleden zijn.

IIbis. *Henricus de Broecheven*, verkocht in 1371 een zestal perceelen, gelegen te *Tilborch*, aan *Johannes Cristiani*. Deze perceelen worden genoemd: 1e een huis en schuur, inter mansionem dicti *Henrici* ex uno et inter ortum quondam *Godefridi de Broecheven* (groep D) nunc ad dictum *Henricum spectantem ex alio*; 2e ortum et agrum terre, gelegen ante dictam habitationem dicti *Henrici*, grenzende o. a. aan den *Enenacker*, toebehoorende aan *domicella Heylwigis de Broecheven, mater dicti Henrici*; 3e tres modiatas terre siligine, grenzende o. a. aan het land van genoemden *Henricus*; en ten slotte nog drie stukken land, gelegen bij de *Broecheven-akkers* aldaar, nl. een weide, belend o. a. door quondam *Godefridus de Broecheven*, een erf geheeten „dat *Heyebroec*” groot 10 bunders en *pecia merice* (bosch) groot 11½ bunders. De beide laatste perceelen zijn weer belend door *Heylwigis de Broecheven*⁴¹⁾.

Vermoedelijk is *Henricus de Broecheven* overleden

³⁴⁾ Idem No. 1176 fol. 159, No. 1179 fol. 577, No. 1181 fol. 27v, No. 1184 fol. 134v.

³⁵⁾ Idem No. 1183 fol. 205.

³⁶⁾ Idem No. 1177 fol. 317.

³⁷⁾ Idem No. 1184 fol. 239v, 383, No. 1186 fol. 320v.

³⁸⁾ Idem No. 1185 fol. 111v.

³⁹⁾ Idem No. 1186 fol. 181, 182.

⁴⁰⁾ Idem No. 1176 fol. 329v.

⁴¹⁾ Prot. 's H. No. 1176 fol. 264v, 278v.

in 1381. Zijn zoon Willem wordt n. l. tot 19 December 1380 nog genoemd filius Henrici en komt sinds 17 December 1381 voor als filius quondam Henrici⁴²⁾.

Op dezen Henricus de Broecheoven hebben zeer waarschijnlijk betrekking de volgende acten:

11 Juni 1367. Henricus Godevaertssoen van den Molengrave de Bucstel en Godefridus filius quondam Baudewini van den Molengrave verklaren $\frac{1}{2}$ van het zoengeld wegens den dood van den deken van Beek te hebben ontvangen van Henricus de Broecheoven, Johannes Batensoen Jr., Theodericus filius quondam Lamberti van den Hoevel, Johannes Goetkynt, Walterus Bac en Theodericus filius quondam Marcellii van den Hoevel⁴³⁾.

12 Juni 1367. Johannes et Willelmus, fratres, dicti Harinc, verklaren eveneens $\frac{1}{2}$ van het zoengeld als voren te hebben ontvangen van dezelfde personen⁴⁴⁾.

24 Juni 1368. Henricus de Broecheoven en Johannes Batensoen Jr. beloven 100 aureas aan Rutgherus de Boemel⁴⁵⁾.

8 Juli 1368. Theodericus van den Hovel draagt al zijn goederen over aan Henricus de Broecheoven, Lambertus quondam Batensoen en Theodericus filius Lamberti van den Hovel⁴⁶⁾.

12 Februari 1368. Henricus de Broecheoven en Ghiselbertus van den Hoevel beloven 43 dobbel mottoen aan Rutgherus Corten⁴⁷⁾.

3 April 1368. Henricus de Broecheoven en Ghiselbertus van den Hoevel beloven 88 roefkens mottoenen aan Henricus Jozollo⁴⁸⁾.

22 April 1371. Henricus de Broecheoven belooft nomine dotis een erfel. pacht van 10 mud rogge uit zijn windmolen en twee watermolens te Gestel bij Oosterwije aan zijn schoonzoon Ghiselbertus van den Hoevel als man van Heylwigis filia dicti Henrici⁴⁹⁾.

Kinderen (zie de deulingsacte van 1390 onder I):

1. Willelmus, volgt III.
2. Heylwigis, volgt IIIbis.

III. Willelmus de Broecheoven, komt als filius (quondam) Henrici de Br. in zeer veel acten voor en wordt het eerst vermeld in December 1378 in een acte van schuldbekentenis⁵⁰⁾.

5 September 1380. Gerardus van den Veken en Willelmus filius Henrici de Broecheoven beloven aan Rudolphus de Gravia en Jacobus Anensoen een pacht van 3 mud rogge⁵¹⁾.

22 Februari 1384. Willelmus filius quondam Henrici de Broecheoven verkoopt aan Gerardus de Eycke filius quondam Henrici Posteel een weide geheeten Boenre te Tilborch in Broecheoven⁵²⁾.

⁴²⁾ Idem No. 1176 fol. 159, 233v.

⁴³⁾ Idem No. 1175 fol. 182.

⁴⁴⁾ Idem No. 1175 fol. 183.

⁴⁵⁾ Idem No. 1175 fol. 30v.

⁴⁶⁾ Idem No. 1175 fol. 194.

⁴⁷⁾ Idem No. 1176 fol. 218.

⁴⁸⁾ Idem No. 1176 fol. 221.

⁴⁹⁾ Prot. 's H. No. 1175 fol. 263. Erfelijke pachten uit deze molens komen nog voor in No. 1177 fol. 204v., No. 1179 fol. 728, No. 1186 fol. 158.

⁵⁰⁾ Idem No. 1176 fol. 39v.

⁵¹⁾ Idem No. 1176 fol. 143v.

⁵²⁾ Idem No. 1177 fol. 105v.

Hij was gegoed te Oosterwije in loco dicto Wippenhout, waar hij ongeveer 13 bunders weide voor 1385 had bezeten, en welk land afkomstig was van Ghiselbertus van den Hoevel⁵³⁾.

Hij bezat „die goide te Scoet” in Zonderwije, volgens de reeds genoemde deulingsacte van 1390. Erfelijke pachten uit deze hoeven vindt men in het Bossche protocol No. 1178 fol. 207 en 1182 fol. 168v.

26 Maart 1390 verkocht Gheerlacus filius quondam Gheerlaci Cnode alias dicti met den Broede aan Willelmus filius quondam Henrici de Broecheoven, Lambertus dictus Baten en Nycholaus dictus Nouden een huis te 's Hertogenbosch in de Hyntamerstraat, bona te Oerscot in loco Best en eenige erfel. pachten⁵⁴⁾.

Hij was gehuwd met Elisabeth de Kessel, waarmede hij het eerst genoemd wordt 13 December 1380, wanneer hij en zijn zwager Albertus filius quondam Henrici de Kessel (gehuwd met Katherina d. v. Walterus Bac de Broecheoven, zie hiervoor onder IIIter) diverse landerijen te Alem verkoopt, welke behoord hadden aan genoemden Henricus de Kessel⁵⁵⁾.

Willem de Broecheoven en Albert de Kessel compareeren samen nog menigmaal in verband met de goederen van de familie van Kessel⁵⁶⁾.

Door zijn huwelijk werd Willem de Broecheoven eigenaar van verschillende goederen te Bucstel o. a. in de buurtschappen Luysseel (een hoeve), Tongeren (een hoeve) en Lennensheuvel⁵⁷⁾.

Kinderen:

1. Henrica, tr. Henricus de Os filius quondam Johannis Bacis. In 1403 draagt hij al hare goederen over aan zijn schoonvader Willelmus de Broecheoven⁵⁸⁾.
2. Heylwigis, tr. Matheus de Ghent filius quondam Hermanni de Ghent. Zij krijgt in 1404 een bruidschat van Willelmus de Broecheoven filius quondam Henrici⁵⁹⁾.

IIIbis. Heylwigis de Broecheoven. Volgens de reeds genoemde acte van 22 April 1371 kreeg zij van haar vader een bruidschat bij haar huwelijk met Ghiselbertus van den Hoevel, die voor 1388 moet zijn overleden. Zij wordt met haar man Gerardus dictus de Zidewynden in de volgende acten vermeld:

24 September 1388. Willelmus filius quondam Henrici de Broecheoven draagt over aan Rutgherus de Boemel een erfelijke cijns van 14 ponden, die Gerardus dictus de Zidewynden als man van Heylwigis filia dicti quondam Henrici de Broecheoven schuldig was uit al zijn goederen gelegen te Tilborch⁶⁰⁾.

⁵³⁾ Idem No. 1177 fol. 179.

⁵⁴⁾ Idem No. 1178 fol. 143.

⁵⁵⁾ Idem No. 1176 fol. 159.

⁵⁶⁾ Idem No. 1178 fol. 254, 268, 332v., No. 1177 fol. 43, 68, 196, 276, No. 1178 fol. 93v., 271, No. 1181 fol. 27v., No. 1183 fol. 247v., 368v., No. 1184 fol. 178, 371, No. 1185 fol. 410v., No. 1186 fol. 33v.

⁵⁷⁾ Prot. 's H. No. 1178 fol. 190v., No. 1182 fol. 409, 420v., 461, No. 1183 fol. 186, No. 1184 fol. 170v., No. 1185 fol. 178, 369v., No. 1186 fol. 40v., 62, 66, No. 1187 fol. 134v., 203, 347v., 370v., 376.

⁵⁸⁾ Idem No. 1183 fol. 178.

⁵⁹⁾ Idem No. 1184 fol. 187.

⁶⁰⁾ Idem No. 1178 fol. 816.

⁶¹⁾ Idem No. 1180 fol. 386.

1395. Gerardus de Zidewynden als man van voo-
noemde Heylwigis verkoopt 2½ bunder weide uit
3½ bunder geheeten die Berchbeemt te Tilborch
retro locum dictum Broecheoven⁶¹⁾.

In 1397 wordt zij genoemd *domicella Heylwigis
relieta quondam Gerardi de Zidewynden*⁶²⁾. Hun
zoon *Willelmus de ZydeWynden filius quondam Ge-
rardi van de ZydeWynden* compareert met Willelmus
de Broecheoven filius quondam Walteri Bac in 1408
in een acte van schuldbekentenis⁶³⁾.

(Wordt vervolgd.)

Een bijdrage tot de kennis van oud-Zutphensche geslachten,

door W. E. SMELT,

Archivaris der gemeente Zutphen.

In het archief van het Predikheerenklooster te Zutphen,
dat zich bevindt in het gemeente-archief aldaar, is een
stuk d.d. 1390, dat behalve om zijn verderen inhoud
belangrijk is, doordat er ca. 250 Zutphensche families
met name in genoemd worden. Ik acht dit stuk dus
een belangrijke bron voor de kennis van oud-Zutphen-
sche familiegeschiedenis.

Het stuk is gedateerd 27 Augustus 1390 en is een
bevel van Johannes Wilde, proost van St. Maarten in
Emmerik als gesubdelegeerde van Everardus Foec, deken
van St. Salvator in Utrecht, aan alle pastoors en verdere
geestelijken, om de in het stuk genoemde families aan
te manen, om binnen een bepaalden termijn allen om-
gang met Henricus, prior, Henricus Modinc, Jacobus
Modinc, Everardus Tyeghelaer, Christianus de Campis,
Hermannus de Brounis, Johannes de Brummen, Johannes
de Twencia, Wilhelmus de Almaria, Johannes Polle,
Cesarius Dijmans, Henricus de Huxaria en Fredericus,
terminarius in Kampen¹⁾, broeders in het Predikheeren-
klooster, te staken. Dezen storen zich n.l. in het geheel
niet aan het feit, dat zij reeds lang ten verzoeken van
deken en kapittel van St. Walburg geëxcommuniceerd
zijn wegens hun ongehoorzaamheid aan zekere sententie
van Everardus Foec inzake een decretale van paus
Bonifacius VIII, evenmin als aan het hun opgelegde
interdict.

De zaak, waarom het hier gaat, wordt nader belicht
door een stuk van 25 Februari 1390 uit hetzelfde archief,
waarin Johannes de Riebeke, procurator van het
Predikheerenconvent, ten huize van den deken van St.
Salvator in Utrecht protesteert tegen diens uitspraak,
dat een vierde deel van de aan het convent gedane
giften aan deken en kapittel van St. Walburg gegeven
moeten worden.

Daar ik noch in het Predikheerenarchief, noch in de
archieven van kapittel of stad iets naders over deze
kwastie heb kunnen vinden, tasten wij omtrent den af-
loop der zaak in het duister. Het is ons hier echter ook
niet dáárom in de eerste plaats te doen, maar om de
voor de genealogie belangrijke opsomming van de 250
Zutphensche families, die in die dagen wat te betee-
kenen hadden. Opvallend is het, hoe 'n groot aantal

⁶¹⁾ Idem No. 1181 fol. 4.

⁶²⁾ Idem No. 1186 fol. 114.

¹⁾ Behalve dezen worden aan het eind van het stuk nog genoemd:
Lubertus de Gronlo, Theodericus de Almaria en Wolterus de Wela.

dezer namen al geheel het karakter van „moderne”
familienamen hebben, al zijn er natuurlijk enkele duide-
lijke patronimica, namen, ontleend aan plaatsnamen,
namen, die een beroep aanduiden en bijnamen. Een
enkele maal wordt iemand aangeduid met dictus... (ge-
zegd...), waaruit men kan concluderen, dat de naam,
die er achter komt, nog niet geheel vast is.

In bovengaaende woorden heb ik in het kort de expo-
sitie der kwestie, die in het stuk zelf tamelijk uitvoerig
is, weergegeven.

Ik laat nu onverkort de namen volgen:

„... Gerardum ten Brinke Trudam eius filiam¹⁾, Johan-
nem Tyeselinc. Mettam eius uxorem, Jacobum de Beynem
Stinam eius uxorem, Theodericum ten Walle et eius
uxorem, Johannem de Capella Katherinam eius uxorem,
Johannem ten Mersche, Andream Creinc, Aleydim eius
uxorem, Egidium Yseren Juttam eius uxorem, Andream
Yseren et eius uxorem, Gerlacum Kempinc, Johannem
Blide et eius uxorem, Henricum Cesarii, Gerardum de
Drinen, Alphardum de Drinen, Lubbertum Vrese, Wil-
helmum f. Pelegrammi, Hermannum Heriken, Schulto-
nem Heriken, Aelbertum Crane Nesam eius uxorem,
Gerlacum Stuermans, Johannem Hasenlewe, Wilhelmum
ten Colke, dictum Voerstman Zutam eius uxorem, Her-
mannum Wilde, Rodolphum Wilde. Stinam eius uxorem
Nijcolaum ten Walle, Nijcolaum Bolle, Henricum Kalker-
mau, Aleydim eius uxorem, Gesam Louwers, Katheri-
nam upten Kelre, Benekinam Crunen, Margaritam
Crunen, Wilhelmum Croech apothecarium et eius ux-
orem, Enghelam des hoghen, Margaritam Crejnc, Hillam
Slotekens, dictum Brewer, Lysam eius uxorem, Fennam
Stuermans, Aleydim Ockenbokes, Herbortum up den
Kelre Fennam eius uxorem, Aleydim Boldewijns, Jut-
tam Buctekens, Mechtoldim Vogels, Tydemannum Rense
et eius uxorem, Lambertum Meyers et eius uxorem,
Theodericum de Horsem et eius uxorem, Theodericum
Cranenborch, Aleydim van Gronlo, Ermbertum Glase-
makers, Tydemannum Trimpenmaker, Gerardum Nyen-
huys, Gritam eius uxorem, Gerardum de Baec Hillam eius
uxorem, Johannem Scolde et eius uxorem dictum Bon-
ghestoc Deljanam eius uxorem, Rodolphum Tuijl, Wil-
helmum van Griet, Tydemannum van Griet, Gerardum
Bontwerker et eius uxorem et eorum filium, Gerardum
ter Maleijen et eius uxorem, Gerardum Tast et eius
uxorem et eorum filium, Reijnerum Tast, Conradum
Cloet, et Gesam eius uxorem, Selekinum et eius uxorem,
Tydemannum Keijman et eius uxorem, Johannem Vorn,
Tydemannum Vorn, Andream Goltzmit, Reijnerum dic-
tum Puijst Gerardum Keijman et eius uxorem, Johan-
nem Terninc, Johannem Stuvembereb, Henricum Rover
et eius uxorem dictum Knol et eius uxorem, Wolber-
tum Quappe Coep Schiteleerse et eius uxorem, Wilhel-
mum Dagghenoert et eius uxorem, Nijcolaum Knol,
Hillam eius uxorem, Johannem et Rensonem Crejnc,
Mechteldim eius uxorem, Johannem de Grolle Juttam
eius uxorem, Tydemannum Hern(?) Ludolfs Kunnam
eius uxorem, Johannem de Doernborch et Mettam eius
uxorem Gerardum Hermanni et Wisam eius uxorem,
Henricum Becmans Fennam eius uxorem Theodericum

¹⁾ Het stuk is in het Latijn gesteld en de neamsvormen zijn als
afhangend van den zin: „vobis... precipimus... quatenus moneatis”
(wij gelasten u, om aan te manen...) in de accusativus. Bij
de interpunctie is het origineel gevolgd.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoodmede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den redacteur Dr. Th. R. VALCK LUGASSEN, huize Sparrenheide, Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den waarn. secretaris Dr. J. Ph. de MONTÉ VERLOREN, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 3.

LIIIe Jaargang.

Maart 1935.

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid is benoemd:

H. J. ANDREAR	Helmond. Mauritslaan 4.
Adreswijzigingen.	
J. Th. BORLEN	Maarn. Huize Groot Plattenberg.
C. W. C. BAYON VAN BOETZELAER	Oosterbeek. Schellaertweg 1.
N. M. H. VAN DER BURG	Almelo. Vrielsinkalaan 39.
Mr. JOS. M. F. ESKENS	Makassar. Willemslaan 13.
A. C. BAYON VAN HEERDT	's-Gravenhage. Lyceumplein 50.
J. M. L. MADURO	Willemstad (Curaçao). Postbus 172.
A. MERENS	's-Gravenhage. p/a Depart. van Buitenz. Zaken.
J. F. VAN NIEUWKUYK	Velp (G.). Oorbeeklaan 14.
A. E. RAHUSEN	Amsterdam-Centr. N.V. Hollandsche Koopmansbank, Keizersgr. 674.
Ir. J. J. VAN RIETSCHOTEN	Rotterdam-Oost. Groene Wetering 9.
Jhr. Th. RÖELL	Rotterdam-West. Dunantstraat 44a.
E. L. VAN SWIETEN	's-Gravenhage. Bentickstraat 13.
W. Ph. VEEREN	Utrecht. p/a Mevr. Walter-Veeran, Willem de Zwijgerplantsoen 22 (Tuindorp).

De geslachten van Broecheoven in de Meierij van 's Hertogenbosch in de tweede helft van de 14e eeuw,

door H. J. A. VAN SON.

(Vervolg van LIII, 11.)

Groep B.

I. *Gerardus de Broecheoven*, komt voor in de cijnsre-

gisters van Tilborch van 1340 en 1342 als cijnsplichtig voor een bedrag van 20 d. nov. In het laatste register is zijn naam, na 5 jaren betaald te hebben, doorgeslagen en daarachter vermeld „relicta rel.”, zoodat hij in 1346 moet zijn overleden ⁶⁴). Zijn weduwe — *relicta Gerardi de Broecheoven* — wordt in het cijnsregister van Tilborch van 1380 voor het zelfde bedrag aangeeteekend ⁶⁵).

In 1382 wordt land te Tilborch genoemd, inter hereditatem liberorum quondam Gerardi de Broecheoven ⁶⁶).

Hij was gehuwd met *Dympna N. N.*, die in 1392 te Tilborch woonde en vermeld wordt als moeder van zijn zoon *Gerardus* (zie bij II).

De namen van zijn zoons komen voor op 29 September 1405, wanneer *Gerardus, Henricus, Arnoldus* en *Reynerus, fratres, liberi quondam Gerardi de Broecheoven* en andere personen 32 oude scilde beloven aan Franco de Myrabello ten behoeve van *Rodolphus filius domini quondam Pauli de Haestrecht* ⁶⁷).

Kinderen:

1. *Gerardus*, volgt II.
2. *Henricus*, volgt IIbis.
3. *Arnoldus*, volgt IIter.
4. *Reynerus*, volgt IIquater.
5. *Mecheld*, volgt IIquinqüies.

II. *Gerardus filius Gerardi de Broecheoven*, wordt in 1380 als cijnsplichtig te Tilborch vermeld ⁶⁸).

12 December 1387 verkoopt *Walterus filius quondam Walteri de Oerle* (zie groep A) een erfel. pacht

⁶⁴) Chambres des Comptes No. 45038 fol. 119, No. 45039 fol. 182.

⁶⁵) Idem No. 45073 blz. 95.

⁶⁶) Prot. 's H. No. 1176 fol. 254.

⁶⁷) Idem No. 1184 fol. 193v; zie ook fol. 204 en No. 1186 fol. 279.

⁶⁸) Ch. des C. No. 45072 blz. 82.

van 1 mud rogge uit 't goet te Heskoke in de parochie de Mierfelt (zie F) aan Gerardus de Broecheven ⁶⁹⁾. Hij verkoopt deze erfel. pacht 5 April 1339 aan Hubertus filius quondam Henrici Backe, nadat genoemde Hubertus en zijn broeders hem een stuk land, geheeten *die aude Hostat* te Westilborch hadden verkocht ⁷⁰⁾.

29 October 1392 verkoopt Gerardus de Broecheven filius quondam Gerardi de Broecheven aan Arnoldus filius naturalis Johannis Bac Bertoutssoen de Tilborch een erfel. pacht van 1 mud rogge, te betalen „in Tilborch in domo *Dympne*, matris dicti venditoris” uit 11 lopen grond te Tilborch ad locum dictum Op die aude Hostat, belend o.a. door Reynerus de Broecheven, frater dicti venditoris ⁷¹⁾. In 1409 verkoopt hij die aude Hostat aan Gerardus van Arle Berthoutsoen ⁷²⁾.

9 December 1391 koopt hij van Rodolphus de Gravia en Elizabeth relicta quondam Jacobi Anensoen een stuk land geheeten dat Corenstuc (of Dorenstuc) en een huis en erf, beide te Westilborch gelegen, waarna Gerardus de Broecheven filius quondam Gerardi de Broecheven en Willelmus de Broecheven filius quondam Walteri Bac de Broecheven (groep A) aan Rodolphus de Gravia 43 hollantsgulden en aan Elizabeth relicta quondam Jacobi Anensoen 20 hollantsgulden beloven ⁷³⁾.

In 1393 doet hij afstand, ten behoeve van Johannes Venman, van 3 lopen grond dictus die weyde te Westilborch in loco dat Venne ⁷⁴⁾.

31 Mei 1403 transporteert Gerardus de Broecheven filius naturalis (het woord „naturalis” is in de acte doorgeslagen) quondam Gerardi de Broecheven 1½ „geswat”, hem toekomende in 2 bunder weide te Westilborch retro locum dictum Malle, belend o.a. door Willelmus de Broecheven (groep A) ⁷⁵⁾.

29 Maart 1410 verkoopt hij aan Gerardus van Arle filius Bertholdi de Arle (zie onder II quater) een huis en erf te Westilborch aan den Hovel, alsmede eenige erfelijke pachten, waaronder een, die hij had verkregen van Rodolphus van den Grave, die deze pacht weder had verkregen van Johannes de Broecheven filius quondam Johannis de Broecheven (groep C) ⁷⁶⁾.

IIbis. *Henricus de Broecheven*. In 1368 werd door Gerardus en Henricus, zonen van wijlen Lambertus Ryxken, aan *Henricus de Broecheven filius Gerardi de Broecheven* in erfpacht gegeven hun mansus te Oerle in de parochie van Westilborch, tegen een erfelijke pacht van 9½ mud rogge. Als onderpand gaf Henricus de Br. een erfel. pacht van 2 mud rogge, die Lambertus dictus van der Ryt aan hem moest betalen uit goederen te Udenhout, die van *Johannes de Zonne* geweest waren ⁷⁷⁾. 24 Maart

⁶⁹⁾ Prot. 's H. No. 1178 fol. 6v.

⁷⁰⁾ Idem No. 1178 fol. 97.

⁷¹⁾ Idem No. 1179 fol. 499.

⁷²⁾ Idem No. 1186 fol. 324.

⁷³⁾ Idem No. 1178 fol. 202v, No. 1180 fol. 271.

⁷⁴⁾ Prot. 's H. No. 1180 fol. 44.

⁷⁵⁾ Idem No. 1188 fol. 124.

⁷⁶⁾ Idem No. 1186 fol. 361.

⁷⁷⁾ Idem No. 1175 fol. 96. Johannes de Zonne, overleden tuschen 1355 en 1374, bezat reeds in 1312 in leen 2 heeven in Udenhout, die

1378 verkocht Henricus de Broecheven aan Jacobus van den Wyel een erfel. pacht van een mud rogge uit genoemde mansus te Oerle ⁷⁸⁾. Deze erfel. pacht wordt later weer verkocht in 1398 en 1406 ⁷⁹⁾.

6 April 1388 wordt Henricus filius quondam Gerardi de Broecheven vermeld met zijn vrouw *Katharina filia quondam Johannis de Zonne* ⁸⁰⁾. In deze acte is wederom sprake van goederen te Udenhout, welke zijn vrouw als huwelijksgift had aangebracht. 12 Maart 1406 draagt hij over als man van *Katharina filia quondam Johannis de Sonne filii Johannis Stroetman* een erfel. eijns van 4 ponden, die wijlen Johannes de Sonne had verkregen van Ghiselbertus Cuparius de Vessem ⁸¹⁾.

4 Mei 1400 beloven Henricus de Broecheven filius quondam Gerardi, Reynerus zijn broeder, Arnoldus filius Johannis dicti Bac de Tilborch en Henricus zijn broeder 80 hollantsgulden aan de Lombarden van den Bosch ⁸²⁾.

Behalve te Tilborch was Henricus de Br. ook gegoed te Hildwaren Beke, waar hij 14 Juni 1402 een mansus dictus tgoet te Aesvoert kocht van Henricus de Eycke filius quondam Gerardi de Eycke filii quondam Henrici Posteel ⁸³⁾. 29 Augustus 1410 deed Petrus de Eycke, zoon van voornoemden wijlen Gerardus en van Elizabeth dochter wijlen Rodolphus de Gravia, afstand van dit goed ten behoeve van *Gerardus de Broecheven filius quondam Henrici* ⁸⁴⁾. Henricus de Broecheven overleed dus tuschen 1405 en 1410.

De mansus te Oerle in Tilborch, door wijlen Henricus nagelaten, werd 3 Juli 1411 voor 2/4 deel door *Nicholaus filius Bertholdi de Arle* als man van *Aleydis* en door *Willelmus filius Walteri Janssoen* als man van *Heylwigis, filie quondam Henrici de Broecheven filii quondam Gerardi*, in erfpacht overgedragen aan *Gerardus filius dicti quondam Henrici de Broecheven* ⁸⁵⁾. Waar uit deze acte blijkt dat er 4 deelgerechtigden waren, komt als 4^e kind in aanmerking een *Johannes de Zon filius Henrici de Broecheven* (zie IIbis), die blijkbaar is genoemd naar zijn grootvader van moederskant Dit wordt nader bevestigd door een acte van 17 Februari 1427, wanneer Johannes de Zon filius quondam Henrici de Broecheven en Nycholaus de Arle filius Bertholdi een gelofte afleggen namens de minderjarige kinderen van wijlen Gerardus de Broecheven (die met een zuster van dezen Nycholaus de Arle was getrouwd). Zij treden blijkbaar op als voogden van vaders en moeders kant ⁸⁶⁾.

voor 1374 overgingen aan Ghielis Wonterssoen van Goerle. Zie Cour Fédérale de Brabant, leenregisters No. 1 fol. 6 en 69r, No. 2 fol. 52v, No. 4 fol. 205v.

⁷⁸⁾ Prot. 's H. No. 1176 fol. 59v.

⁷⁹⁾ Idem No. 1181 fol. 117, No. 1184 fol. 276v.

⁸⁰⁾ Idem No. 1178 fol. 31.

⁸¹⁾ Idem No. 1184 fol. 87.

⁸²⁾ Idem No. 1182 fol. 36v.

⁸³⁾ Prot. 's H. No. 1182 fol. 434.

⁸⁴⁾ Idem No. 1186 fol. 456v.

⁸⁵⁾ Idem No. 1187 fol. 170r.

⁸⁶⁾ Idem No. 1196 fol. 44. In ons artikel over het geslacht van Son te Tilburg in het maandblad 1933, kwamen wij tot de gevolgtrekking, dat Johannes de Zonne de zoon zou zijn van Henricus filius quondam Arnoldi de Broecheven. Dit is onjuist en in verband met de tijdsorde ook onmogelijk. Zie over dezen Henricus zoon van Arnoldus onder IIter.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerardus*, volgt III.
2. *Aleydis*, tr. voor 1411 *Nycholaus filius Bertholdi de Arle*.
3. *Heylwigis*, tr. voor 1411 *Willelmus filius Walteri Janssoen*.
4. *Johannes de Zon*, volgt IIIbis.

III. *Gerardus de Broecheoven filius Henrici*, koopt 4 Juni 1405 eenige stukken land te Tilborch gelegen in de Corvelsacker, in die Hoeve en die Heze⁸⁷⁾, verkoopt 22 Maart 1408 land te Tilborch in aggere de Broecheoven, in Oerle en in die Heze⁸⁸⁾.

Wij zagen reeds, dat hij, na den dood van zijn vader, in 1410 in 't bezit kwam van 't goet te Aesvoert in Hilvarenbeek en in 1411 van de mansus te Oerle in Tilborch. 13 Februari 1419 verkoopt hij een mud rogge erfel. pacht uit zijn hoeve tot Oerle in Tilborch „daer Peter Beelaert nu ter tijt op woent“⁸⁹⁾.

In 1422 koopt hij alle „goede ervs en have“, die aan Jan van Ghestel zullen versterven van Jan Kemkensz van Ghilse sinen vader⁹⁰⁾.

Gheryt zoen quondam Henric van Broecheoven was gehuwd met *Yde dochter van Berthout Clause van Aerle* en van *Agnese*, waarmee hij vermeld wordt in 1419 en 1421⁹¹⁾. 16 Maart 1429 houden de kinderen en kleinkinderen van Berthout van Aerle erfdeeling van de goederen te Haren, waarvan Berthout zijn tocht overgaf. De kinderen van wijlen Gheryt van Broecheoven worden in die acte genoemd *Jan, Bertholdus, Henric* en *Gertrudis* gehuwd met *Godevaert Dirxs van den Erven*⁹²⁾.

Drie van de vier kinderen van Berthout van Aerle trouwden met een van Broecheoven. Deze kinderen zijn:

1. *Nycholaus*, tr. voor 1411 *Aleydis* d. v. *Henric* van Broecheoven (zie hiervoor).
2. *Elizabeth*, tr. voor 1419 *Lambrecht Godert Brocken*.
3. *Gheryt*, tr. voor 1415 *Katheline* d. v. *Reyneer* van Broecheoven (zie hierna onder IIquater).
4. *Yde*, tr. voor 1419 *Gheryt* zn. v. *Henric* van Broecheoven.

Gheryt van Broecheoven, die nog vermeld wordt in 1423⁹³⁾, is overleden voor 17 Februari 1427, wanneer *Johannes filius quondam Gerardi de Broecheoven* en *Godefridus filius Theoderici Godevaerts* als man van *Gertrudis filia quondam Gerardi predicti* een erfel. pacht van een mud rogge verkopen uit een huis met 28 lopinatas terre te Tilborch in Oerle, belend o.a. door *Johannes de Zon*, en uit nog een drietal stukken land te Tilborch, waarna — zooals reeds hiervoor is gezegd — *Johannes de Zon filius quondam Henrici de Broecheoven* en *Nycholaus de Aerle filius Bertholdi* een gelofte afleggen namens *Arnoldus, Bertout* en *Hen-*

⁸⁷⁾ Idem No. 1184 fol. 142.

⁸⁸⁾ Idem No. 1185 fol. 312v.

⁸⁹⁾ Prot. Oisterwijk No. 72 fol. 40v.

⁹⁰⁾ Prot. Oisterwijk No. 73 fol. 56v.

⁹¹⁾ Idem No. 72 fol. 20, No. 73 fol. 23.

⁹²⁾ Idem No. 76 fol. 11v.

⁹³⁾ Idem No. 73 fol. 94v.

ricus, minderjarige kinderen van wijlen *Gerardus de Broecheoven*⁹⁴⁾.

Uit dit huwelijk:

1. *Jan*.
2. *Gertrudis*, tr. voor 1427 *Godevaert Dirck Godevaerts van den Erven*.
3. *Arnoldus*, minderjarig in 1427, vermoedelijk overleden voor 1429.
4. *Bertout*, minderjarig in 1427.
5. *Henric*, minderjarig in 1427.

IIIbis. *Johannes de Zon(ne) filius Henrici de Broecheoven*. Hij wordt 20 Februari 1399 vermeld met zijn vrouw *Elizabeth dochter van Jacobus filius quondam Walteri dicti GroetWouter* de Berkel, bij den verkoop van een erfteijns. Mede treden in deze acte op de overige kinderen van wijlen *Jacobus GroetWouter*, te weten *Johannes, Walterus, Matheus* de Arle als man van *Aleyd* en *Johannes* van den Nuwenhuze als man van *Luytgard*⁹⁵⁾.

De kinderen van *Johannes de Zonne* en *Elizabeth* noemden wij reeds in maandblad 1933, kol. 446 als verkoopers van het vaderlijk huis te Tilborch aan den Hoevel. *Johannes* van Zonne bezat dit al in 1409⁹⁶⁾. 15 Maart 1414 en 8 November 1428 verkocht hij erfel. pachten uit dit huis en uit een bunder weide aan het riviertje die Ley, alsmede uit een stuk land van 4 lopen aan den weg naar Corvel gelegen⁹⁷⁾.

In 1407 kreeg hij land in erfpacht te Tilborch in die Seijve, van *Godefridus de Arkel* (zie groep D) tegen een mud rogge erfelijke pacht. Dit mud rogge wordt achtereenvolgens in 1462 en 1483 verkocht⁹⁸⁾.

1 Juli 1412 en 2 December d. a. v. beloven *Johannes van Huculem*, zijn broeders *Gerardus* en *Henricus Bac*, *Willemus de Broecheoven filius quondam Walteri Bac* (groep A), *Reynerus de Broecheoven* van Tilborch, *Johannes de Zon* van Tilborch en andere personen resp. 100 en 132 cronen *Francie* aan de *Lombarden* van den Bosch⁹⁹⁾.

24 Juni 1433 verkoopt *Jan* geheten van *Zon* zn. quondam *Henric* van Broecheoven aan *Henric Voet* twee stukken land te Westilborch, waarvan een in de Broecheoven acker en een gelegen aan de stroom die Leyde¹⁰⁰⁾. 13 Juli 1444 en 12 April 1446 verkoopt hij aan zijn zoon *Jacob* land te Westilborch in Mall en in de Corvelsacker¹⁰¹⁾.

Zijn zoon, de priester *Arnoldus van Zon* had in 1450 natuurlijke kinderen o.a. een zoon *Henrick*, bij *Dynghen* dochter quondam *Jan Obrechts*¹⁰²⁾.

⁹⁴⁾ Prot. 's H. No. 1196 fol. 44.

⁹⁵⁾ Prot. 's H. No. 1181 fol. 150v. In deze acte wordt *Joh. de Zonne* genoemd *filius quondam Henrici*. Dit moet een vergissing zijn, want *Henricus* was toen nog niet overleden. In dit protocol fol. 100v en 181 compareert eene *Katharina relicta quondam Arnoldi Bac filii quondam Walteri Groetwouter*, met haar kinderen. *Walterus Groet Wouter*, dan wel zijn vrouw, behoorde dus waarschijnlijk tot het geslacht *Bac*.

⁹⁶⁾ Idem No. 1186 fol. 400.

⁹⁷⁾ Idem No. 1188 fol. 374, No. 1199 fol. 163v.

⁹⁸⁾ Idem No. 1242 fol. 268v, No. 1252 fol. 517v.

⁹⁹⁾ Idem No. 1187 fol. 445v, No. 1188 fol. 38v.

¹⁰⁰⁾ Prot. Oisterwijk No. 78 fol. 19.

¹⁰¹⁾ Idem No. 85 fol. 28v, No. 87 fol. 14.

¹⁰²⁾ Idem No. 89 fol. 9v.

Behalve deze zoon Arnoldus uit zijn huwelijk met Elizabeth GroetWouters, had Johannes de Zonne ook een natuurlijke zoon *Arnoldus*. 5 November 1428 verkooft Godefridus filius Theoderi Godevarts als man van Gertrudis filia quondam Gerardi de Broecheoven (zie onder III) aan Arnoldus filius naturalis Johannis de Zon en aan Willelmus filius quondam Arnoldi de Broecheoven (zie onder IIter) zijn mansus te Westilborch in Oerle, ten N. belend door Johannes de Zon, alsmede nog 7 stukken land te Westilborch o.a. gelegen in die Korvelsacker en in die Broecheovenacker. Op den zelfden dag transporteert Arnoldus filius Johannis de Zonne (ongetwijfeld de natuurlijke zoon) aangenoemden Godefridus een erfel. pacht van 1 mud rogge uit een erfel. pacht van 4 mud rogge, die Henricus filius quondam Arnoldi de Broecheoven (zie onder IIter) schuldig was aan Wolterus filius quondam Johannis filii quondam Jacobi GroetWouters uit een huis te Tilborch en uit 13 stukken land aldaar o.a. in Oerle gelegen, welke goederen Henricus de Broecheoven voornoemd van Wolterus GroetWouters had verkregen¹⁰³⁾.

Aert naturael zn. Jans van Zon wordt in 1430 vermeld met zijn vrouw Elisabeth dochter quondam Aelwijn Smeyermans¹⁰⁴⁾.

IIter. *Arnoldus de Broecheoven*, overleden voor 1414. Arnoldus filius quondam Gerardi de Broecheoven verkooft 12 April 1382 aan Walterus Bac filius quondam Johannis de Broecheoven (groep C) een erfel. pacht van 4 mud rogge uit 1½ lopen land te Tilborch¹⁰⁵⁾.

In 1396 verklaren Johannes Meynaert en Arnoldus de Broecheoven 96 hollants gulden schuldig te zijn aan Johannes de Aggere¹⁰⁶⁾; aan dezen verklaren 30 Mei 1398 Arnoldus de Broecheoven filius quondam Gerardi de Broecheoven, Gerardus zijn zoon, Johannes Meynart en anderen 102 oude seilde schuldig te zijn¹⁰⁷⁾.

Kinderen:

1. *Gerardus*, volgt III.
2. *Henric*, volgt IIIbis.
3. *Willem*, volgt IIter.
4. *Aert*, volgt IIIquater.

III. *Gerardus van Broecheoven*. 16 Februari verkooft Amelius filius Arnoldi van der Schuere een erfel. pacht van 1½ mud rogge, die Gerardus van Broecheoven filius quondam Arnoldi van Broecheoven hem schuldig was uit een akker geheeten Die Maesacker en nog twee stukken land te Tilborch, welke landerijen Gerardus van Broecheoven in 1409 van genoemden van der Schuere in erfpacht had ontvangen¹⁰⁸⁾.

In 1419 verkooft Gheryt zoen wilner Aerts van Broecheoven ½ mud rogs erfel. pacht uit een huis en hof daer hi nu in woent te Westilborch, alsmede

¹⁰³⁾ Prot. 's H. No. 1199 fol. 257.

¹⁰⁴⁾ Prot. Oisterwijk No. 76 fol. 47.

¹⁰⁵⁾ Prot. 's H. No. 1176 fol. 254.

¹⁰⁶⁾ Idem No. 1180 fol. 580.

¹⁰⁷⁾ Idem No. 1181 fol. 66v.

¹⁰⁸⁾ Idem No. 1186 fol. 24v, No. 1188 fol. 854v.

uit zijn deel in Romboutsbeempt, gelegen te Tilborch en den dreyboom¹⁰⁹⁾.

In 1420 wordt hij genoemd met zijn vrouw *Katheline dochter van Peter Nouden*¹¹⁰⁾.

In 1423 verklaren de kinderen van wijlen Melys Willem Melysz, dat Wouter van der Pasch, Jan Jan Vrientsz, Gheryt Aertsz van Broecheoven en Willem Aertsz van der Seuren hun bewijst hebben alsulke zoen als si opgebuert hebben van den voorn. Melys Willem Melysz¹¹¹⁾.

IIIbis. *Henric van Broecheoven, zoen quondam Aerts van Broecheoven* wordt tusschen 1419 en 1429 vermeld met zijn vrouw *Marye dochter quondam Jans van den Zande*, die te Tilborch gegoed was¹¹²⁾.

In 1420 verpacht Heer Jan die Vysscher, persoon (pastoor) tot Westilborch, zijn corentyende in die Seijve tot Tilborch en in de ackeren van Broecheoven geduren 3 jaar aan Henric Aertsz van Broecheoven, zijn broeder Willem en nog twee personen, voor 56 gouden Hollandsche seilde per jaar¹¹³⁾.

In 1422 krijgt hij in erfpacht van Jan die Bijje zoon van Matheeus van Aerle, namens hem en zijn mede erfgenenamen van wijlen zijn moeder Aleyt dochter quondam Jacob geheten GroetWouters, tegen een jaarlijksche pacht van 6½ lopen rogs, een huis en hof met horen gude en toebehoerten te Westilborch in Oerle, belend o.a. door Jan van Zon, alsmede een erf geheten dat Gagelbroec¹¹⁴⁾. Uit die hoeve verkooft hij erfelijke pachten in 1425 en 1430¹¹⁵⁾.

IIIter. *Willem zoen quondam Aerts van Broecheoven*, wordt tusschen 1420 en 1423 vermeld met zijn vrouw *Katheline dochter quondam Wouter Sberen (die Beer)*¹¹⁶⁾.

In 1428 werd hij met Arnoldus natuurlijke zoon van Johannes de Zon eigenaar van een mansus te Westilborch in Oerle (zie onder IIbis).

In 1430 verkooft hij twee stukken land in Westilborch bij die molen te Velthoven¹¹⁷⁾.

IIIquater. *Aert geheten van Broecheoven zoen quondam Aerts van Broecheoven* verkooft in 1429 eenige erfelijke pachten rogge uit zijn land te Westilborch aen die Horevoert, groot 4 lopensaet¹¹⁸⁾.

IIquater. *Reynerus (Reynkinus) de Broecheoven*. 20 October 1384 verkooft Reynkinus de Broecheoven een huis en hof met zijn gebouwen te Tilborch in die Hoeven¹¹⁹⁾. 26 September 1385 koopt Reynerus de Broecheoven een huis en hof aldaar aen den Hoevel¹²⁰⁾. 5 April 1389 koopt Reynkinus de Broecheoven filius quondam Gerardi de Broecheoven een stuk land te Westilborch achter den Hoevel,

¹⁰⁹⁾ Prot. Oisterwijk No. 72 fol. 11v.

¹¹⁰⁾ Idem No. 72 fol. 85v.

¹¹¹⁾ Idem No. 73 fol. 81.

¹¹²⁾ Prot. O. No. 73 fol. 81v, 85, 78v, No. 73 fol. 80, 47v, No. 75 fol. 36.

¹¹³⁾ Idem No. 72 fol. 58v.

¹¹⁴⁾ Idem No. 73 fol. 86v, 94v.

¹¹⁵⁾ Idem No. 74 fol. 8v, No. 76 fol. 86v.

¹¹⁶⁾ Idem No. 72 fol. 75v, No. 73 fol. 26v, 30v, 35, 71v, 118v.

¹¹⁷⁾ Idem No. 76 fol. 13v.

¹¹⁸⁾ Idem No. 75 fol. 23v, No. 76 fol. 14.

¹¹⁹⁾ Prot. 's H. No. 1177 fol. 160.

¹²⁰⁾ Idem No. 1177 fol. 207.

van Hubertus, Arnoldus en Woltherus fratres, liberi quondam Henrici dicti Backe; in 1403 koopt hij een huis grenzende aan dit land ¹²¹). 2 December 1389 verkoopt Reynerus de Broecheoven filius quondam Gerardi de Broecheoven een stuk land te Tilborch in die Scive, belend o.a. door Johannes de Broecheoven (Groep C) ¹²²).

1 Februari 1395 verklaart hij met anderen 40 Hollandsgulden schuldig te zijn aan Johannes die Joede Peterssoen ¹²³). In 1396 koopt hij een erfel. pacht uit land te Tilborch en verkoopt deze weer in 1404 ¹²⁴).

27 Februari 1399 krijgt hij in erfpacht een huis en erf te Tilborch in Velthoven ¹²⁵).

13 April 1405 koopt hij 2/3 deel van 3 bunder weide te Tilborch in Broecheoven en beloofte uit dat land een erfel. pacht van 6 lopen rogge ¹²⁶). Deze pacht wordt in 1420 verkocht ¹²⁷).

31 Juli 1414 verkoopt hij 1 mud rogge erfel. pacht uit 2 bunder weide te Tilborch in Heze ¹²⁸).

31 Januari 1414 verkoopt hij aan zijn zoon Gerardus 9 lopinas terre in Westilborch aen den Hovel en een weide groot 12 lopinas aen den Hovel, welk laatste land hij van Hubertus Bac had verkregen ¹²⁹).

Na zijn dood geeft Kathelijne wijf quondam Reynerus van Broecheoven in 1419 haar tocht in de goederen, die zij met haar man heeft bezeten, over aan haar zoon Reyneer, aan Gheryt Bertoutsz van Aerle als man van haar dochter Katheline en aan de kinderen van wijlen haar dochter Heytwigh, die gehuwd was met Daneel Peter Nouwen ¹³⁰).

Uit dit huwelijk:

1. Gheryt, volgt III.
2. Reyneer, volgt IIIbis.
3. Katheline, volgt IIIter.
4. Heytwigh, overleden voor 1419, tr. Daneel Peter Nouwen.

III. Gheryt van Broecheoven, krijgt 5 Augustus 1406 met zijn vrouw Gerarda filia quondam Goescwini van den Heck, nomine dotis et in subsidium matrimonii, van zijn vader Reynerus de Broecheoven een erfel. pacht van 12 mud rogge uit diens huis te Tilborch aan den Hoevel en uit diens overige goederen ¹³¹).

12 Mei 1414 verkoopt hij een erfel. pacht van 1 mud rogge aan Lambertus de Moudewijc die plaatmaker uit zijn huis te Tilborch ad locum die Plaats en uit 9 lopinas terre belend o. a. door Johannes van Sonne ¹³²).

In Maart 1419 verhuurt hij zijn huus ende hof metter tymmeringhen ende toebehoorten daer toe horende te Westilborch aen den Hovel, daer hi

¹²¹) Idem No. 1178 fol. 97, No. 1183 fol. 186.

¹²²) Prot. 's H. No. 1178 fol. 127.

¹²³) Idem No. 1180 fol. 294.

¹²⁴) Idem No. 1180 fol. 593, No. 1183 fol. 321.

¹²⁵) Idem No. 1181 fol. 154.

¹²⁶) Idem No. 1184 fol. 114v.

¹²⁷) Prot. O. No. 72 fol. 61v, 62.

¹²⁸) Prot. 's H. No. 1188 fol. 469.

¹²⁹) Idem No. 1188 fol. 338v.

¹³⁰) Prot. O. No. 72 fol. 21.

¹³¹) Prot. 's H. No. 1184 fol. 383v.

¹³²) Idem No. 1188 fol. 413.

nu ter tijt in woent, aan Jan die Bye voor negen jaar, ingaande met Paschen, elcs jaers om 83 lichtgulden. Hierbij worden bepalingen gemaakt over het onderhoud met hout of ijzer en het dekken met stroo, alsook voor het geval dat het huis verongevalte of verbornt worde. Bovendien krijgt Jan die Bye in huur eenige stukken land in die Scijve tot Tilborch o. a. dat Dorenstuc en nog 16 lopensaden land tegen 4 lopen rogs per jaar en per lopensaet ¹³³).

In 1423 verkoopt hij aan Jan die Bye 3 stukken land te Tilborch in die Scyve, samen groot 11 lopensaet waaronder dat Dorenstucse, welke landerijen hij had gekocht van Gheryt Berthoutsz van Aerle sinen zwager als man van Katheline filia quondam Reyneers van Broecheoven ¹³⁴).

IIIbis. Reyneer van Broecheoven, verkoopt in 1418 een huis in Westilborch ¹³⁵). In 1419 koopt hij 2 stukken land aldaar en verkoopt een huis en hof met sinen gronde aldaar, dat hij gekocht had van Daneel Peter Nouden ¹³⁶). Hij koopt diverse erfel. pachten uit goederen te Tilborch tusschen 1421 en 1429 ¹³⁷). In 1429 geeft hij in erfpacht uit aan Katheline dochter quondam Aert Woutersz met haar zoon een stuk land te Westilborch aen die Stoc Hasselt ¹³⁸).

In 1429 wordt hij vermeld met zijn vrouw Enghelberle dochter van Jan van der Amervoert ¹³⁹). In 1455 worden genoemd Reyneer, Peter, Jan, Steven en Jan die jongste, gebruederen, zonen quondam Reyneers van Broecheoven en van quondam Engelken dochter van Jan van der Amervoert, die land bezaten in Westilborch, Dalem en in 't land van Breda ¹⁴⁰).

IIIter. Katheline van Broecheoven. 4 April 1415 verkoopt Gerardus de Arle filius Bertholdi de Arle een erfel. pacht van 1/2 mud rogge uit 7 en 2 lopinas terre te Tilborch in die Schijve en uit een huis en hof te Tilborch belend o.a. door Johannes de Zonne, alsmede uit alle goederen, die aan hem Gerardus, als man van Katherine, dochter van Reynerus de Broecheoven en van diens vrouw Katherine, zullen komen na het overlijden van haar ouders, en ten slotte uit de goederen die Gerardus heeft verkregen van zijn moeder quondam Hadewigis en zal verkrijgen na den dood van zijn vader Bertholdus ¹⁴¹).

In 1422 verkoopt Gheryt Beerthoutsz van Aerle als man van Katheline filia quondam Reyneri de Broecheoven aan Gheryt geheten van Broecheoven sinen zwager, de voornoemde 7 en 2 lopensaden land te Tilborch in die Scijve en nog 2 lopensaet land geheten dat Dorenstuc ¹⁴²).

¹³³) Prot. O. No. 72 fol. 18.

¹³⁴) Prot. O. No. 73 fol. 87.

¹³⁵) Idem No. 72 fol. 6v.

¹³⁶) Idem No. 72 fol. 31, 31v.

¹³⁷) Idem No. 72 fol. 91, No. 73 fol. 86, 116v, No. 75 fol. 26v.

¹³⁸) Idem No. 75 fol. 37.

¹³⁹) Idem No. 75 fol. 27.

¹⁴⁰) Idem No. 94 fol. 22v, No. 95 fol. 6v, 15, 35, No. 96 fol. 2, 21, 23.

¹⁴¹) Prot. 's H. No. 1188 fol. 201.

¹⁴²) Prot. O. No. 73 fol. 62v.

IIquinquies. *Mechteld de Broecheven*, overleden tusschen 1398 en 1407, tr. *Nicholaus van den Laer*.

31 Januari 1398 verkoopt Gerardus de Broecheven filius quondam Gerardi de Broecheven aan Mechteld, zijn zuster, ten behoeve van haar en haar kinderen, die zij had bij quondam Nychilaus van den Laer, een weide gebeten dat Hoernicstuc te Tilborch, belend o.a. door Willelmus de Broecheven filius quondam Walteri Bac de Broecheven (groep A)¹⁴³). Twee van haar kinderen worden genoemd in 1407, wanneer *Daniel* en *Arnoldus*, gebroeders, kinderen van quondam Mechtildis de Broecheven in erfpacht geven hun 2/3 deel in een huis erf en aanliggende akker te Tilborch ter plaatse Teynthoven en in een weide te Tilborch retro locum dictum Mal, belend o.a. door Willelmus de Broecheven (groep A)¹⁴⁴).

Groep C.

In het cijnsregister van Tilborch van 1340 wordt genoemd *Johannes filius Wolteri de Broecheven*¹⁴⁵. Vermoedelijk dezelfde als:

I. *Johannes de Broecheven*, overleden voor 1369.

Kinderen:

1. *Johannes*, volgt II.
2. *Wolterus Bac*, volgt IIbis.

II. *Johannes de Broecheven filius quondam Johannis de Broecheven*, verkoopt 15 Juli 1369 aan Rodolphus van den Grave een erfel. pacht van 1 mud rogge uit zijn huis en erf te Tilborch aan den Hoevel¹⁴⁶). 26 Februari 1392 verklaart Johannes de Broecheven schuldig te zijn 2½ mud rogge ten behoeve van Elizabeth relicta quondam Jacobi Anensoen en van Rodolphus de Gravia¹⁴⁷). Een schuldbekentenis van 3 mud rogge aan dezelfde personen door Gerardus van den Veken en Willelmus filius Henrici de Broecheven (Groep A) uit goederen te Tilborch supra hereditatem que fuerat Johannis de Broecheven, was 5 September 1380 opgemaakt¹⁴⁸).

IIbis. *Wolterus Bac de Broecheven filius quondam Johannis de Broecheven*, komt, aldus genoemd, het eerst voor op 1 Juni 1379¹⁴⁹).

Walterus Bac filius quondam Johannis de Broecheven (zoals hij in latere acten heet) koopt 12 April 1382 van Arnoldus filius quondam Gerardi de Broecheven (groep B) een erfel. pacht van 4 lopen rogge uit land te Tilborch¹⁵⁰). 23 Januari 1393 verkoopt hij een erfel. pacht uit land te Tilborch in loco Corvel¹⁵¹).

Met Henricus Boudens en Johannes van der Byestraten had hij een huis en eenige landerijen te Tilborch in Corvel gekocht. Het ¼ aandeel in deze

¹⁴³ Prot. 's H. No. 1181 fol. 49v.

¹⁴⁴ Idem No. 1185 fol. 4.

¹⁴⁵ Chambres des Comptes No. 45088 fol. 118v.

¹⁴⁶ Prot. 's H. No. 1175 fol. 231.

¹⁴⁷ Idem No. 1178 fol. 215.

¹⁴⁸ Idem No. 1176 fol. 143v.

¹⁴⁹ Prot. 's H. No. 1176 fol. 67v.

¹⁵⁰ Idem No. 1176 fol. 254.

¹⁵¹ Idem No. 1179 fol. 447.

goederen van Johannes van der Byestraten wordt 15 Maart 1407 aan hem overgedragen¹⁵²).

Groep D.

I. *Enghel Goidensoen de Broecheven* wordt in diverse acten vermeld als vader van zijn zoon Godefridus.

II. *Godefridus de Broecheven*, overleden voor 9 Juni 1390. Op dien datum transporteert *Elizabeth relicta quondam Godefridi dicti Enghel Goidensoen de Broecheven* haar vruchtgebruik in een erfelijke pacht van 17 lopen rogge uit goederen te Westilborch aan haar kinderen *Henricus* en *Elizabeth* en aan haar schoonzoon *Petrus Dictus Oer*¹⁵³).

30 September 1393 verklaart *Petrus filius Laurentii filii quondam Petri dicti Oer* als man van *Katharina filia quondam Godefridi de Broecheven*, van *Elizabeth* weduwe van genoemden Godefridus te hebben ontvangen als bruidschat, een erfel. pacht van 2 mud rogge uit een erfel. pacht van 6 mud rogge. Hierbij wordt een bepaling gemaakt, dat *Henricus* en *Elizabeth* de overige 4 mud eerst zullen moeten ontvangen, alvorens *Petrus Oer* en zijn vrouw *Katharina* tot deeling der na te laten goederen kunnen worden toegelaten¹⁵⁴).

Een *Elizabeth* de Broecheven komt in de cijnsregisters van Tilborch van 1342 en 1380 meermalen voor. Het blijkt echter niet of met haar bedoeld wordt de weduwe van Godefridus.

Uit dit huwelijk:

1. *Henricus*, over wien geen verdere acten werden gevonden.
2. *Katharina*, volgt III.
3. *Elizabeth*, volgt IIbis.

III. *Katharina*, voor 9 Juni 1390 gehuwd met *Petrus Oer*. Met haar zuster *Elizabeth*, gehuwd met Godefridus de Arkel, verkoopten zij in 1403 goederen te Hildewarenbeke¹⁵⁵).

IIIbis. *Elizabeth*, tr. *Godefridus de Arkel filius Theoderici Storme*, ratoris pannorum, die namens zijn vrouw in 1403 7 jugora tarre te Vucht verkoopt¹⁵⁶).

In 1407 dragen zij over in erfpacht aan *Reynerus de Broecheven* (groep B) 3 stukken land te Tilborch in loco die Seyve, waarvan het eerste is gelegen bij den molen van Corvel en het derde is belend door *Reynerus de Broecheven*, alsmede een weide van ¼ bundter te Tilborch retro locum dictum Mal, belend o. a. door Willelmus de Broecheven filius quondam Walteri Bac (groep A). Den zelfden dag geven zij in erfpacht aan Johannes de Zonne filius Henrici de Broecheven (groep B) 2 stukken land te Tilborch in die Seijve, samen groot 8 lopinatas en 12 virginatas¹⁵⁷).

Tot deze groep behoort zeer waarschijnlijk:

Aleydis de Neynsel filia quondam Godefridi de Broecheven, gegoed te Helvoert in 1407¹⁵⁸). Zij

¹⁵² Idem No. 1185 fol. 44v.

¹⁵³ Idem No. 1179 fol. 56.

¹⁵⁴ Idem No. 1180 fol. 26.

¹⁵⁵ Prot. 's H. No. 1183 fol. 61, 128v.

¹⁵⁶ Idem No. 1183 fol. 144.

¹⁵⁷ Idem No. 1185 fol. 3.

¹⁵⁸ Idem No. 1185 fol. 79.

zal wel dezelfde zijn als Aleydis filia quondam Godefridi de Broecheoven, gegoed te Vucht in 1412¹⁵⁹).

Alsmede:

- I. *Godefridus de Broecheoven*, wiens weduwe *Mergareta* in 1409 een erfel. pacht koopt uit land te Haren en te Essche¹⁶⁰). In de cijnregisters van Esghe van 1340 en 1342 komt eenige malen een Godefridus de Broecheoven voor¹⁶¹).
- II. *Johannes filius Godefridi de Broecheoven*, die in vele acten voorkomt als gegoed te Essche. Hij wordt 14 September 1380 vermeld met zijn vrouw *Agnes*, natuurlijke dochter van wijlen *Eligius dictus Loy van den Aker*, priester, die een visscherij en andere goederen te Essche had nagelaten¹⁶²).
Johannes de Broecheoven filius quondam Godefridi de Broecheoven koopt 14 Maart 1393 een huis en erf en landerijen te Essche van *Godefridus filius quondam Nycholai de Broecheoven*¹⁶³).
 In 1401 wordt genoemd *Katharina*, vrouw van *Johannes filius quondam Godefridi de Broecheoven* de Essche, zoodat hij blijkbaar tweemaal is getrouwd¹⁶⁴). Zijn dochter *Elisabeth* wordt 27 Juni 1401 vermeld met haar man *Florentius filius quondam Willelmi van de Velde*¹⁶⁵).

Groep E.

- I. *Andreas dictus Broecheoven*. In het oudste leenregister van Brabant van 1312 staat, dat *Andreas filius Brocheovens* was beleend met 1 hovam terre apud Rode. Volgens de leenregisters van 1355 en 1374 bezat *Jan Andries Broecheovens* 't goet ten Verahout gelegen tusschen 't goet ten Bogart en 't goet ten Nuwenhuys, houdende omtrent 12 mudsaets garste lants met 5 bunre beemde en broec in de prochie van Sente Ouderode. Het register van 1374 vermeldt voorts, dat dit goed overging op *Gielis zoen was Jan Andries*, die het verkocht aan *Rutger van Geldorp*¹⁶⁶).
- Kinderen:
1. *Johannes*, volgt II.
 2. *Theodericus*, volgt IIbis.
 3. *Andreas*, volgt IIter.
 4. *Yda*, gegoed te Beke bij Arle 1388¹⁶⁷) en 1392.
 5. *Aleydis*, gegoed te Beke bij Arle 1392.
- II. *Johannes filius Andree dicti Broecheoven*, verpacht 15 Maart 1363 zijn goed ten Verenhout in Rode St. Ode¹⁶⁸). Hij bezat $\frac{1}{3}$ in een huis te 's Hertogenbosch in de Ortenstraat¹⁶⁹); is overleden voor 14 Januari 1397¹⁷⁰); tr *Hille*, die als moeder van hun zoon *Egidius* wordt vermeld¹⁷¹).

¹⁵⁹) Idem No. 1187 fol. 384.

¹⁶⁰) Idem No. 1186 fol. 337.

¹⁶¹) Ch. d. C. No. 45048 en 45089.

¹⁶²) Prot. 'sH. No. 1176 fol. 147.

¹⁶³) Idem No. 1179 fol. 651.

¹⁶⁴) Idem No. 1182 fol. 21.

¹⁶⁵) Idem No. 1182 fol. 243.

¹⁶⁶) Cour Féodale de Br. No. 1 fol. 2v, No. 2 fol. 53, No. 4 fol. 193.

¹⁶⁷) Prot. 'sH. No. 1178 fol. 119v.

¹⁶⁸) Idem No. 1175 No. 18.

¹⁶⁹) Idem No. 1175 fol. 92.

¹⁷⁰) Idem No. 1180 No. 665.

¹⁷¹) Idem No. 1177 fol. 62.

Uit dit huwelijk:

1. *Egidius*, volgt III.
2. *Yda*, volgt IIIbis.

- III. *Egidius dictus Broecheoven filius Johannis Andree dicti Broecheoven*, vermeld 24 Juli 1383 met zijn zuster *Yda*¹⁷²); eigenaar van goederen te St. Oederode¹⁷³). Hij maakt in October 1395 huwelijksche voorwaarden met *domicella Katharina* dochter van *Rutgher van der Donc*¹⁷⁴). Hij treedt 16 Juni 1409 op als *executor domini quondam Roveri van Broecheoven* investiti ecclesie de Erpe, *avunculi dicti Egidii*¹⁷⁵).

Deze oom of oudoom volgt onder Ibis.

Egidius wordt nog vermeld in acten van schuldbekentenissen in 1412 en 1413¹⁷⁶).

- IIIbis. *Yda*, vermeld in 1383. In 1401, 2 Januari, komt zij voor als *domicella Yda filia quondam Johannis Andriessoen* alias *dicti Broecheoven* met haar man *Rover Udensoen de Tefelen*¹⁷⁷).

- IIbis. *Theodericus filius quondam Andree dicti Broecheoven*, vermeld als eigenaar van goederen te Erp sinds 2 Januari 1382¹⁷⁸) en te Beke bij Arle¹⁷⁹).

- IIter. *Dominus Andreas filius quondam Andree (de) Broecheoven*, conventualis conventus de Berna 1387¹⁸⁰), canonicus regularis monasterii de Berna 1392¹⁸¹); eigenaar van goederen te Beke bij Arle¹⁸²) en als zoodanig in 1392 genoemd met zijn zusters *Yda* en *Aleydis*¹⁸³).

Hij wordt nog vermeld in acten tot 1403, in welk jaar hij wordt genoemd *prepositus monasterii Bernensis*¹⁸⁴).

- Ibis. *Dominus Rodolphus Rover Broecheoven*, priester te Erp, hiervoor bij III genoemd als oom of oudoom van *Egidius Broecheoven*, is overleden voor 8 October 1383¹⁸⁵).

Zijn natuurlijke zoon *Johannes* volgt II.

- II. *Johannes filius naturalis quondam domini Rodolphi Rover Broecheoven*, als eigenaar van goederen te Erp vermeld sinds 1383¹⁸⁶).

Zijn zoon *Theodericus* wordt te Erp genoemd¹⁸⁷).

Ongetwijfeld behooren tot deze groep:

- Dominus Johannes de Broecheoven*, investitus te Erp, vermeld in 1392 en 1402¹⁸⁸).

¹⁷²) Prot. 'sH. No. 1177 fol. 62.

¹⁷³) Idem No. 1177 fol. 358v, No. 1182 fol. 265, 287, No. 1185 fol. 127, No. 1186 fol. 332v, 460.

¹⁷⁴) Idem No. 1180 fol. 371.

¹⁷⁵) Idem No. 1186 fol. 188.

¹⁷⁶) Idem No. 1187 fol. 463, No. 1188 fol. 192v.

¹⁷⁷) Idem No. 1182 fol. 146v.

¹⁷⁸) Idem No. 1176 fol. 234v, 278.

¹⁷⁹) Idem No. 1177 fol. 169v, No. 1180 fol. 450, 475.

¹⁸⁰) Idem No. 1177 fol. 337.

¹⁸¹) Idem No. 1179 fol. 352.

¹⁸²) Idem No. 1178 fol. 114.

¹⁸³) Idem No. 1179 fol. 352.

¹⁸⁴) Idem No. 1178 fol. 253, 289, No. 1181 fol. 339, No. 1183 fol. 190v.

¹⁸⁵) Idem No. 1177 fol. 30v.

¹⁸⁶) Idem No. 1177 fol. 80v, 230, 323v, No. 1179 fol. 218, 248, 465, 480, 539, 541, No. 1181 fol. 321v.

¹⁸⁷) Idem No. 1180 fol. 336, No. 1181 fol. 201.

¹⁸⁸) Idem No. 1179 fol. 136, No. 1182 fol. 446r.

Zijn natuurlijke kinderen krijgen 5 Maart 1395 land te Erp ¹⁸⁹).

Zij worden genoemd:

1. *Theodericus*. Hij compareert in 1409 met Egidius Broecheoven (III), in verband met de nalatenschap van Dom. Rodolphus Rover Broecheoven ¹⁹⁰).
2. *Gerardus*.
3. *Cristina*.
4. *Katharina*.

F. Losse aantekeningen over van Broecheoven's.

Te Miervelt (Veldhoven):

8 Mei 1389. *Woltherus filius quondam Wolteri de Oerle* (zie groep A) geeft in erfpacht aan *Henricus filius quondam Waltheri dicti Trudenzoen* zijn mansus Heskoken in de parochie Mierfelt ad locum dictum *Broecheoven*, behalve een stuk land, dat hij op 6 Augustus 1383 in erfpacht had gegeven aan *Conigondis de Broecheoven* ¹⁹¹). De mansus Heskoken wordt, met dezelfde beperking, 9 Januari 1393 overgedragen aan Lambertus de Slupvoert ¹⁹²).

In 1396 is sprake van een erfelijke pacht van 4 lopen rogge, door *Cunegondis dicta de Broecheoven* geloofd uit grond in de parochie Miervelt ¹⁹³).

In 1396 wordt te Merevelt als belending genoemd het erf van *Walterus de Broecheoven filius quondam domini Lamberti* ¹⁹⁴).

Te Riethoven:

In 1413 wordt genoemd een erfelijke pacht, door *Wolterus Grietensoen de Broecheoven* geloofd uit een erf en gebouwen te Rythoven ¹⁹⁵).

Te Blaerthem:

In 1383 en 1396 wordt *Petrus filius quondam Walteri de Broecheoven* genoemd als eigenaar van land te Blaerthem ¹⁹⁶). In 1388 wordt hij genoemd in verband met een lijfrente uit goederen te Gestel bij Eindhoven ¹⁹⁷).

Te Zeelst:

In 1388 wordt genoemd *Johannes de Broecheoven*, colonus in een hoeve te Zeelst ¹⁹⁸).

Te Schijndel:

Arnoldus filius quondam Pauli de Broecheoven verkoopt in 1398 aan Paulus Cuytman een erfelijke pacht van $\frac{1}{2}$ mud rogge uit land in Seijne ad locum dictum een den Wijtbosch, den verkooper aangekomen de morte *Yde relicta dicti quondam Pauli* ¹⁹⁹).

In ongenoemde plaatsen:

Omstreeks 1370 wordt genoemd *Hubertus de Broecheoven* ²⁰⁰).

¹⁸⁹) Idem No. 1180 fol. 321, 323.

¹⁹⁰) Idem No. 1186 fol. 188.

¹⁹¹) Prot. 's.H. No. 1177 fol. 66, No. 1178 fol. 103v.

¹⁹²) Idem No. 1179 fol. 441.

¹⁹³) Idem No. 1180 fol. 468.

¹⁹⁴) Idem No. 1180 fol. 456.

¹⁹⁵) Idem No. 1188 fol. 191.

¹⁹⁶) Idem No. 1176 fol. 308, No. 1180 fol. 561.

¹⁹⁷) Idem No. 1178 fol. 140.

¹⁹⁸) Idem No. 1178 fol. 51.

¹⁹⁹) Idem No. 1181 fol. 56.

²⁰⁰) Idem No. 1175 fol. 285.

In 1405 wordt genoemd *Wilhelmus de Broecheoven filius quondam Henrici de Kreckelhoven* ²⁰¹).

Aangaande de wapens door de hiervoor beschreven geslachten van Broecheoven gevoerd, kunnen wij niets mededeelen, omdat wij geen zegels uit dien tijd hebben aangetroffen.

Wij eindigen dit opstel met het vriendelijk verzoek aan onze medeleden, die zich bezig houden met onderzoek in de oude Brabantsche archieven, om aanvullingen en gegevens op genealogisch en heraldisch gebied te willen mededeelen. Wellicht zal in het bijzonder uit het A. R. A. te Brussel en uit het archief van de Abdij van Tongerlo nog wel iets te voorschijn komen.

De afstamming van het geslacht Kruythoff — thans Tielenius Kruythoff,

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

In jg. 1911 van dit Maandblad, k. 245, verscheen het eerst een vraag naar gegevens over den toen bekenden stamvader van dit geslacht, n.l. over *Willem Kruythoff*, predikant van Nitrik (1661), Oyen (1664) en Dieden (1675 of 1676), alwaar hij een jaar later overleed. Het was toen onbekend waar en wanneer hij gehuwd was met *Theodora van Essen*, terwijl over deze vrouw ook geen enkel gegeven bekend was.

Hun zoon *Theodorus Kruythoff* was achtereenvolgens predikant te Weurt, Neerbosch, Hees en Hatert; door zijn huwelijk, volgens Ned. Patriciaat jg. 1912 voltrokken te Nijmegen 8 Dec. 1689 met *Agneta Tielenius*, kwam de gecombineerde familienaam bij hun nakomelingschap in gebruik.

In denzelfden jaargang, k. 349, konden wij den vager den inhoud van de huwelijksacte d.d. 13 Juni 1661 van de stamouders *Kruythoff-von Elst* (dus niet van *Essen*) mededeelen, zooals wij deze te Cranenburg toevallig gevonden hadden. Uit die acte bleek, dat de afkondigingen van dit huwelijk te Goch en te Mörs (Meurs) hadden plaats gehad en dat *Theodora von Elst* van Goch geboortig was.

De voltrekking ervan te Cranenburg was klaarblijkelijk toe te schrijven aan de omstandigheid, dat in dien tijd een *Johannes Kruithoff (Kruythoff)* predikant in dat stadje was.

Toen echter in den 3^{en} jaargang van Nederland's Patriciaat (1912) het geslacht *Tielenius Kruythoff* werd opgenomen, werd bij generatie I van onze bovenbedoelde vondst te Cranenburg geen gebruik gemaakt en werd die eerste generatie als volgt afgedrukt:

I. Dr. *Willem Kruythoff*, pred. achtereenvolgens te Nitrik, Balgoy en Keent, Oyen en Dieden, † Dieden 1676/77, tr. *Theodora van Elsen*.

De naam der vrouw moet dus van *Elst* zijn, als plaats en datum van het huwelijk is te vermelden Goch 13 Juni 1661. Ook in de IIe generatie is het niet juist dat het huwelijk van zijn zoon *Ds. Theodorus* op 8 Dec. 1689 te Nijmegen zou zijn gesloten; op dien datum had te Nijmegen de ondertrouw plaats, het huwelijk is later elders voltrokken, waar staat er niet bij vermeld.

De kwestie dezer afstamming bleef blijkbaar voor-

²⁰¹) Idem No. 1184 fol. 114v.